

Nr 24.

Av herr **Elofsson, Gustaf, m. fl.**, om vissa ändringar i förordningen angående åtgärder mot smittsamma sjukdomar hos bin.

§ 4. För tillsynen och bekämpandet av de smittsamma bisjukdomarna skola enligt § 2 i ovannämnda förordning utses tillsyningsmän. Vid bekämpandet visar det sig ofta nödvändigt att förrinta smittade eller sjuka samhällen (då de äro så svaga, att ett botande är utsiktslöst). I sådana fall skall, enligt bestämmelserna i § 4, tillsyningsman först inhämta medgivande därtill av statens växtskyddsanstalt. Denna bestämmelse torde sakna betydelse, eftersom växtskyddsanstalten inte torde kunna avgöra, om förrintandet är berättigat eller inte. Växtskyddsanstalten får följaktligen helt lita på tillsyningsmannens omdöme.

Bestämmelsen motverkar emellertid direkt lagens syftemål, ty förrintandet eller eventuella försök till botande fördröjes, och under tiden sprides sjukdomen eller smittan till kringliggande friska bigårdar. Det är nämligen så, att smittade eller sjuka svaga samhällen under dragfattig tid bli utsatta för röveri från starkare samhällen, vilka då utom den lilla mängd honung eller foder, som hemföres, även ta med sig smittan (honung och foder är en av de viktigaste smittokällorna).

En annan svårighet vid bekämpandet äro de s. k. rymda svärmarna, vilka i brist på lämpligare bostad ta sig sådan i ihåliga träd, trossbottnar, ventilationskanaler, skorstensstockar o. d. Oftast dö dylika samhällen ut under vintern, men bygget finns kvar med däri indragen honung och blir ofta befolkat kommande sommar av en ny svärm eller föremål för röveri från samhällen i närheten. Om ett sådant bygge är smittat, blir det en ständig fara för traktens friska samhällen, och det har visat sig, att där dylika vildbyggen förekomma, är det omöjligt att hålla bisamhällena fria från smittsamma sjukdomar; det blir ständiga återfall.

Enligt bestämmelsen i § 8 kan fastighetsägare erhålla ersättning av statsmedel för uppkommen skada genom förrintande av dylika samhällen. Bestämmelsen torde emellertid med nuvarande formulering av sista meningen i § 4 sakna betydelse, ty tillsyningsmannen kan ju inte på förhand veta, om ett sådant samhälle eller bygge är smittat eller inte. När han blir i tillfälle att konstatera detta, är skadan redan gjord, och om samhället ej är smittat, vem skall då betala kostnaderna? På

grund härav vågar tillsyningsman inte vidtaga några åtgärder. Ordet *smittat* bör därför utgå ur sista meningen.

§ 7. Vid uppräknig av föremål, som äro smittförande, vilka därför böra förvaras oåtkomliga för bin, har man glömt så viktiga saker som använda redskap och honungsslungare. Honungsslungare, som äro ganska dyrbara apparater gå ofta på lån till en hel trakts bigårdar. Det är därvid ej ovanligt, att de inte ens avtvättas med kallt vatten före flyttningen till nästa bigård, men även om så sker, t. o. m. skållning, kan detta inte anses betryggande till förhindrande av smittas spridande (se s. 1, 2 st. slutet av sista meningen). Det har också av tillsyningsmännen konstaterats, att smitta spritts i en hel trakt på detta sätt.

En annan mycket viktig bestämmelse, som saknas i förordningen, är förbud för flyttning av vax, avfall av dito, redskap, bibostäder och samhällen från en plats till en annan inom tillsyningsområdet. Denna brist är så mycket betänkligare, som med tillsyningsområde i allmänhet räknas ett helt län. På detta sätt sprides smittan av slarviga biodlare i otaliga fall genom flyttning av samhällen och hela bigårdar från en dragtrakt till en annan samt vid skingring av bigårdar genom auktioner eller privatförsäljningar, oftast till nybörjare, som inte förstå, om samhällena äro friska eller inte, inte heller anlita de i allmänhet sakkunnig person vid sådana köp.

Om man överhuvud taget skall komma till rätta med de smittsamma bisjukdomarna, så måste första villkoret vara absolut förbud för flyttning av bisamhällen, redskap, vax, o. s. v. från en fastighet till en annan utan tillsyningsmannens medgivande även inom området.

§ 8. Bestämmelsen i första meningen: — — — *därest bisamhället icke tillhörde honom* — — — bör strykas, eftersom det är omöjligt för tillsyningsmannen att avgöra, vem som är ägare. I allmänhet är det så, att de rymda svärmarna äro långväga resande.

Med åberopande av här ovan anförda skäl hemställes,

att riksdagen måtte besluta följande ändringar och tillägg i förordningen angående åtgärder mot smittsamma sjukdomar hos bin;

- § 4. att andra meningen uteslutes,
att i sista meningen ordet "*smittat*" uteslutes,
- § 7. att i första meningen efter ordet *bibostäder* införes: *biredskap och honungsslungare*, samt att meningen får följande tillägg: *ej heller få dessa inom området flyttas från en fastighet till en annan utan tillsyningsmannens*

*medgivande. Samma bestämmelse gäller inom området
angående flyttning av bisamhällen;*

§ 8. att inskjutna satsen: — — därest bisamhället icke till-
hörde honom, — — i första meningen uteslutes.

Stockholm den 15 januari 1946.

Gust. Elofsson
i Vä.

Emil Petersson.

N. Elovsson.

N. R. Rosenberg.